

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนตามความคิดเห็นของพระสงฆ์ในอำเภอเมือง จังหวัดยะลา 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทในการพัฒนาชุมชนของพระสงฆ์ ในอำเภอเมือง จังหวัดยะลา และ 3) เพื่อศึกษาปัญหาในการพัฒนาชุมชนของพระสงฆ์ ในอำเภอเมือง จังหวัดยะลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นพระสงฆ์ที่พำนักประจำอยู่ในวัดที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองจังหวัดยะลา จำนวน 94 รูป จากจำนวนทั้งหมด 120 รูป เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ t-test และ F-test ตามลักษณะของตัวแปร

ผลการศึกษา พบว่า

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นพระลูกวัด มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มากกว่าหนึ่งในสามมีอายุ 10 พรรษาขึ้นไป เกือบครึ่งหนึ่งมีวุฒิการศึกษานักธรรมชั้นเอก มากกว่าครึ่งเป็นวัดที่อยู่ในเขตเทศบาล ส่วนมากมีระดับการรับรู้ข่าวสารการพัฒนาปานกลาง
 2. บทบาทของพระสงฆ์ที่มีต่อการพัฒนาชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน ได้แก่ 1. ด้านการสาธารณสงเคราะห์ 2. ด้านการเผยแผ่ธรรม และ 3. ด้านการศึกษาสงเคราะห์
 3. ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทในการพัฒนาชุมชน ตามความคิดเห็นของพระสงฆ์ ได้แก่ ตำแหน่ง อายุพรรษาที่บวช วุฒิการศึกษาทางคณะสงฆ์ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน ส่วนตัวแปร อายุ สถานที่ตั้งของวัด ไม่มีผลต่อการพัฒนาชุมชน ตามความคิดเห็นของพระสงฆ์
 4. ปัญหาสำคัญที่พบ คือ การขาดแคลนพระสงฆ์และความไม่สะดวกในการทำบทบาทในชุมชนภายใต้สถานการณ์ไม่สงบ
- ข้อเสนอแนะสำคัญ พระสงฆ์ควรให้การแนะนำทางจิตใจ แก่ประชาชนในชุมชนที่มีปัญหา จากสถานการณ์ความไม่สงบ และเป็นศูนย์กลางหรือผู้ประสานงานในการพัฒนาชุมชน

The purpose of study was threefold: 1) to study the role of monks in community development, 2) to identify the factors influencing the monks' role, and 3) to study problems and recommendations concerning monks' community development. Samples used in the study were 94 from 120 monks in Amphoe Muang, Yala province. A questionnaire was employed to collect the data. Frequency, percentage, mean and standard deviation were used to describe the data, t-test and F-test to test the hypothesis at the 0.05 significant level

The Findings were summarized as follows:

1. Most of the monks in the study had no position or rank and were 41 -50 years of age. More than one – third had been in monkhood for more than 10 years. About a half of them graduating in Buddhist teaching level three. More than a half of temples were located in municipality area. Most of the monks perceived development message at moderate level.

2. The monks were found to play a moderate role in community development. when the individual dimensions were considered separately, all dimensions were found to play the role at moderate level i.e., 1.the role in providing social welfare, 2. the role in spreading Buddhism and 3.the role in educational support

3. The factors found to be significantly related to community development of the Monks' role were monks' position, years of monkhood, Buddhist teaching level and development message perceived. Others factors found not to be significant.

Among problems found are lacking of monks and inconvenient to take action roles in unrest communities.

Important recommendations emerged, among others, are the monks should play spiritual role for people in unrest communities and act as a center or coordinator in community development.